

Når helsepersonell har ein **avgrensa** autorisasjon

Til kvar tid har fleire helsepersonell ein avgrensa autorisasjon og står oppført i helsepersonellregisteret (HPR) med det. Det er Statens helsetilsyn som kan avgrense autorisasjonen for desse og stille vilkår i samband med slik avgrensa autorisasjon. Kva vil det seie å ha ein avgrensa autorisasjon med vilkår? Kan helsepersonell utføre alle typar oppgåver og ha det same ansvaret som personell utan avgrensingar, og er det noko arbeidsgivarar og leiarar må vere merksame på? Statens helsetilsyn får ein del førespurnader frå arbeidsgivarar og leiarar i helse- og omsorgstenesta og frå helsepersonell om dette.

Omsynet til pasientane og brukarane viktigast

Det er ulike årsaker til at nokre får avgrensa autorisasjonen, og vi gjer også ulike vurderingar før vi fattar eit slikt vedtak. Helsepersonell som vi i ei tilsynssak har vurdert til å vere ueigna til å utøve verksemda si, vil vi i somme tilfelle vurdere som eigna til å utøve yrket innanfor eit avgrensa felt eller når dei blir følgde opp og kontrollerte (helsepersonellova § 59 a). Helsepersonell kan også søkje om å få ein avgrensa autorisasjon etter at autorisasjonen deira er teken frå dei tidlegare. Statens helsetilsyn kan vidare gjere vedtak om avgrensa autorisasjon i tilfelle der vi vurderer at ei åtvaring ikkje tek godt nok vare på pasienttryggleiken. Felles for alle vurderingane er at ein avgrensa autorisasjon er nødvendig og tilstrekkeleg for å ta hand om pasienttryggleiken og den allmenne tilliten til helsepersonell og helse- og omsorgstenesta.

Når helsepersonell har ein avgrensa autorisasjon, vil det seie at vi har vurdert dei som skikka eller eigna til å arbeid innanfor nokre fastsette rammor eller avgrensingar. Statens helsetilsyn

fastset rammene eller avgrensingane og gjer greie for dei som vilkår. Avgrensingane eller vilkåra skal vere med på å fremje pasienttryggleiken og medverke til at tilliten til helsepersonell og helse- og omsorgstenesta blir halden ved lag.

Eksempel på avgrensingar og vilkår

Vi gav ein lege avgrensa autorisasjon på bakgrunn av fleire faglege feilvurderingar i verksemda som lege ved legevakt. Dei faglege feila var ikkje så alvorlege at det var grunnlag for å kalle autorisasjonen tilbake, men det blei vurdert at ei åtvaring til legen ikkje var tilstrekkeleg for å ta hand om pasienttryggleiken. Legen fekk derfor ein avgrensa autorisasjon. For å hindre at legen skulle gjere liknande feilvurderingar igjen, stilte vi krav om at legen måtte oppdatere kunnskapen sin på dei aktuelle områda og dokumentere dette for å kunne bemanne legevakt igjen.

Ein sjukepleiar, som arbeide i ei psykiatrisk avdeling, fekk avgrensa autorisasjonen sin på bakgrunn av privat kontakt med pasient etter sjukehusopphald gjennom ulike kommunikasjonsmedium. Også her vurderte vi at ei åtvaring ikkje var nok for å hindre at liknande kunne skje igjen. Sjukepleiaren fekk autorisasjonen sin avgrensa med to vilkår: Sjukepleiaren måtte arbeide i andre delar av helsetenesta enn psykisk helsevern, og både den daverande arbeidsgivaren og framtidige arbeidsgivarar måtte gjerast kjende med vilkåret og avgrensinga.

Ein fysioterapeut fekk autorisasjonen sin avgrensa på grunn av privatisering av behandlar-pasient-relasjon. Avgrensingar her var at fysioterapeuten ikkje kunne drive eller starte eigen praksis. Vidare stilte vi vilkår om at arbeidsgivaren for fysioterapeuten måtte kjenne til bakgrunnen for den avgrensa autorisasjonen, stadfeste dette til Statens helsetilsyn og rapportere jamleg. Eit anna sentralt vilkår her var at fysioterapeuten måtte gå i rettleiing hos ein kvalifisert behandlar for å opparbeide nødvendig innsikt i rolleforståing og problem knytte til grenseoverskridande åtferd og rollesamanblanding.

” Det er Statens helsetilsyn som både kan ta autorisasjonen og oppheve avgrensingane.”

Oppfølging og kontroll

Vi kan avgrense autorisasjonen til helsepersonell til å gjelde berre for ei konkret stilling, hos ein bestemt arbeidsgivar eller innanfor eit avgrensa område eller felt av helse- og omsorgs-

tenesta. Vidare kan det dreie seg om fagleg oppdatering og kompetanseheving, og det kan dreie seg om behandling eller rettleiing og ein type kontroll, for eksempel rusmiddeltesting. Som oftast stiller vi krav om at helsepersonellet sjølv, arbeidsgivaren eller behandlaren/rettleiaren rapporterer til Statens helsetilsyn. Avgrensingane eller vilkåra er tilpassa bakgrunnen for tilsynssakene.

Det er helsepersonellet sjølv som ber ansvaret for å følge avgrensingane eller vilkåra, sjølv om det er andre (arbeidsgivaren eller behandlaren) som har ansvar for delar av det. At helsepersonell med ein avgrensa autorisasjon rettar seg etter vilkåra som er sette, på ein ryddig og ansvarsfull måte, er avgjerande for at avgrensingane skal kunne opphevast

seinare. Dersom vedkomande ikkje følgjer vilkåra, kan vi ta den avgrensa autorisasjonen frå helsepersonellet. Det er Statens helsetilsyn som både kan ta autorisasjonen og oppheve avgrensingane.

Det er altså dei konkrete avgrensingane eller vilkåra som avgjer kva kvar enkelt helsepersonell med ein avgrensa autorisasjon kan ta ansvar for eller utføre. Kva vilkår som er sette for den avgrensa autorisasjonen, går ikkje fram av Helsepersonellregisteret. Det er helsepersonellet sjølv som må opplyse arbeidsgivarar om kva vilkår som gjeld for autorisasjonen deira. Arbeidsgivaren må forsikre seg om at dei kjenner godt til kva avgrensingar eller vilkår som gjeld for helsepersonellet.

§ 59. Begrensning av autorisasjon

Statens helsetilsyn kan begrense autorisasjonen til å gjelde utøvelse av bestemt virksomhet under bestemte vilkår.

Slik begrensning kan fastsettes i tilfeller der helsepersonell, til tross for at vilkårene for tilbakekall er oppfylt, anses skikket til å utøve virksomhet på et begrenset felt under tilsyn og veiledning.

Statens helsetilsyn kan etter søknad oppheve begrensninger etter første ledd hvis helsepersonellet godtgjør at det ikke lenger er grunnlag for slike begrensninger eller at vilkårene som ble stilt er oppfylt.

§ 59 a. Begrensning av autorisasjon uten at vilkårene for tilbakekall er oppfylt

Selv om vilkårene for tilbakekall etter § 57 ikke er oppfylt, kan Statens helsetilsyn begrense autorisasjonen til å gjelde utøvelse av bestemt virksomhet under bestemte vilkår hvis advarsel etter § 56 ikke fremstår som tilstrekkelig for å sikre lovens formål. Ved vurderingen skal det særlig legges vekt på om det er grunn til å tro at helsepersonellet av grunner som nevnt i § 57 kan bli uegnet til å utøve sitt yrke forsvarlig dersom autorisasjonen ikke begrenses.

Statens helsetilsyn kan etter søknad oppheve begrensninger etter første ledd hvis helsepersonellet godtgjør at det ikke lenger er grunnlag for slike begrensninger eller at vilkårene som ble stilt er oppfylt.